

Stiftelsen Casa Dei Bambini

info@casagbg.se

Org.nr. 852000-4261

Beslut för förskoleklass och grundskola

---

efter tillsyn i Montessoriskolan Casa
belägen i Göteborgs kommun

Tillsyn i Montessoriskolan Casa

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Stiftelsen Casa Dei Bambini (852000-4261) under höstterminen 2015. Huvudmannens skolenhet, Montessoriskolan Casa, besöktes av Skolinspektionen mellan den 15 september 2015 och den 12 oktober 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Årskurs 3

Inför tillsynen har Stiftelsen Casa Dei Bambini lämnat en sammanställning av elevernas kunskapsresultat i årskurs 3 läsåret 2013/14 i ämnena svenska och matematik, samt i de naturorienterande och de samhällsorienterande ämnena. Enligt sammanställningen nådde samtliga elever kunskapskraven i dessa ämnen. Skolverkets nationella statistik för elever i årskurs 3, vid Montessoriskolan Casa läsåret 2013/14, avseende resultat på nationella ämnesprov i ämnet matematik visar att andelen elever med godkänt delprovsresultat varierar mellan 72 och 100 procent. I ämnet svenska varierar resultaten på delproven och andelen med godkänt ligger mellan 72 och 100 procent. Av de 15 delprovsresultaten från ämnesproven i matematik och svenska ligger 11 delprovsresultat över riksgenomsnittet.

Årskurs 6

Enligt Skolverkets officiella betygsstatistik för elever i årskurs 6, läsåret 2014/15, nådde alla elever minst betyget E i samtliga alla ämnen. Resultaten på de nationella ämnesproven i ämnena matematik, engelska och svenska läsåret 2013/14 visar att i samtliga delprov hade eleverna vid Montessoriskolan Casa en högre genomsnittlig betygspoäng än riket som helhet.

Årskurs 9

Enligt Skolverkets officiella statistik för elever i årskurs 9, vårterminen 2015, var skolans genomsnittliga meritvärde 277 poäng (17 ämnen), vilket kan jämföras med riket i helhet där det genomsnittliga meritvärdet var 225 poäng (17 ämnen). Andelen elever i årskurs 9 vid Montessoriskolan Casa som uppnått kunskapskraven i alla ämnen var samma läsår 96 procent, motsvarande siffra för riket var 77 procent. Samtliga elever som slutade årskurs 9 vårterminen 2015 var behöriga till såväl yrkesprogram som högskoleförberedande program

Beslut

2015-12-16

3 (13)

Dnr 44 - 2015:4508

på gymnasieskolan. Motsvarande andel för riket var 85 procent för högskoleförberedande program och 86 procent för yrkesprogram. Enligt Skolverkets statistik har resultaten vid Montessoriskolan Casa legat klart över riksgenomsnittet de senaste åren, både vad gäller genomsnittligt meritvärde, andelen elever som nått kunskapskraven och behörighet till gymnasieskolans olika program.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
3. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	
4. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2016-03-25
5. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Tillsynen visar att Montessoriskolan Casa till stora delar erbjuder en utbildning i enlighet med styrdokumentens krav. Eleverna når kunskapsresultat som ligger långt över riksgenomsnittet och har så gjort över tid.

Dock saknas vid Montessoriskolan Casa ett skolbibliotek, som kan användas för att stödja elevernas lärande och utveckling. Tillsynen visar också att huvudmannen Stiftelsen Casa Dei Bambini saknar rutiner för att överlämna elevernas slutbetyg till den kommun där skolan är belägen.

Vid Montessoriskolan Casa finns så kallad resurstid, som innebär att elever i årskurserna 6 -9, mot en avgift, kan förlänga sin skoldag. Skolinspektionen vill tydligt poängtera att de elever som är i behov av särskilt stöd ska erbjudas det inom ramen för den ordinarie skoldagen. Det är därmed inte möjligt att i exempelvis en elevs åtgärdsprogram skriva att eleven ska delta i så kallad resurstid. Likaså vill Skolinspektionen i sammanhanget poängtera att elever som behöver extra utmaningar för att nå så långt som möjligt i sin utveckling också har rätt att ges detta inom ramen för den ordinarie utbildningen, samt att denna enligt skollagstiftningen ska vara avgiftsfri.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stiftelsen Casa Dei Bambini att senast den 25 mars 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Casa Dei Bambini inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det på grundskolenheterna finns tillgång till skolbibliotek, som kan användas för att stödja elevernas lärande och utveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Huvudmannen överlämnar elevernas slutbetyg till den kommun där skolan är belägen. (29 kap. 18 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna. Bristerna kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Huvudmannen ska se till att eleverna har tillgång till skolbibliotek, som kan användas för att stödja deras lärande och utveckling.

- Huvudmannen ska se till att elevernas slutbetyg lämnas över till den kommun där skolan är belägen.

*Motivering till bedömning av brist**Skolbibliotek*

Av skollagen framgår att eleverna i grundskolan ska ha tillgång till ett skolbibliotek. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 203-204 och s. 284) framgår att med skolbibliotek avses en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Regeringen ansåg att skolbiblioteken spelar en så viktig roll för att stimulera elevernas intresse för läsning och litteratur samt för att tillgodose deras behov av material för utbildningen att det är motiverat med en egen bestämmelse i skollagen. I läroplanen anges att rektor har ett särskilt ansvar för att utbildningen utformas så att eleverna, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, får tillgång till läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning bland annat biblioteket.

Vid intervju säger elever i årskurserna 7-9 att de har ett provisoriskt bibliotek i språksalen, men att de inte kan gå dit hela tiden eftersom det finns lektioner som pågår där. Vidare säger eleverna att de upplever att den skönlitteratur som finns där mest består av riktigt gamla böcker och att det finns ett fåtal böcker som de känner igen. Enligt eleverna finns det ingen databas att söka efter skolans böcker i. Eleverna uppger att lärarna brukar skriva på sina hemsidor (lärarnas webbplats där bland annat planering och information om undervisningen finns) vilka böcker eleverna kan använda i undervisningen och berättar att dessa faktaböcker finns i de olika klassrummen. Enligt eleverna finns KP (Kamrat-Posten) och något historiemagasin i något klassrum. Någon gång per år åker vissa av eleverna till Stadsbiblioteket eller till stadsdelsbiblioteket i Örgryte-Härlanda, en annan elev berättar att de var på besök i Stadsbiblioteket för några år sedan, men att de inte har varit där sedan dess.

Vid intervju säger lärare för de yngre eleverna (förskoleklass och årskurserna 1-2) att de inte har något fysiskt bibliotek på skolan, istället finns det böcker i varje klassrum som eleverna kan låna. Enligt lärare har de ett samarbete med stadsdelsbiblioteket och när tid ges går de dit så att eleverna kan låna med böcker hem. Lärarna säger vid intervju att de köper en stor mängd böcker varje år som sedan finns tillgängliga i klassrummen, precis som all facklitteratur. Lärarna säger vidare att det finns tillgång till tidskrifter för de yngre eleverna. Lärare för årskurserna 3-5 säger vid intervju att de haft en flytt nyligen och att

det fortfarande är många flyttlådor med böcker som ännu inte är upppackade, men som nu ska sättas upp i klassrummen. Vidare säger lärare för årskurs 3-5 att de har jättemycket böcker, men att de under flytten (skolan har byggts om) inte ännu hunnit med att plocka fram böckerna.

Lärare säger vid intervju att eleverna i årskurs 6-9 har sitt bibliotek i språkrummet, där det finns skönlitteratur. Det finns enligt lärarna en ansvarig för biblioteket och man kan skriva upp sig på lappar för att låna skönlitteratur, medan faktaböcker finns i klassrummen. De lärare som intervjuas säger att de inte kan uttala sig om elevernas synpunkt att skönlitteraturen upplevs som gammal. Enligt lärarna är det möjligt att det finns något på papper som visar vilka böcker som finns i språkrummet, och de tror att det nog ska komma något digitalt system över böckerna. Vidare säger lärarna att det finns något exempel på tidsskrift i den del av skolan som kallas Villan.

Eftersom eleverna i förskoleklass och årskurserna 1-5 huvudsakligen är i samma miljö hela tiden har skolan, som en medveten del av montessoripedagogiken, valt att placera böckerna i klassrummen, uppger rektorn. Vidare säger rektor att man i årskurserna 6-9 har litteratur som är kopplad till det specifika ämnet i speciella ämnesklassrum och att skolans romaner finns i ett språkrum. Rektorn säger att de en gång om året, på bokdagen, tar in en bibliotekarie, och att de under det tillfället köper in böcker för 15 000 kronor, detta utöver de inköp som görs kontinuerligt under året. Enligt rektor går det inte att söka efter böckerna i något databaserat kartotek. Vidare säger rektor att det finns många tidsskrifter, fördelat i de olika rummen och ger som exempel KP och Illustrerad vetenskap.

Vid intervju säger representanter för huvudmannen att det inte finns en särskild lokal som heter bibliotek, det är istället i de olika ämnesrummen som böckerna finns. Vidare säger representanter för huvudmannen att tidsskrifter också finns utspridda i lokalerna och att de före ombyggnationen av skolan hade ett bibliotek. Styrelsens ordförande säger att hon har uppfattningen att det går att låna böcker, men att eleverna inte har några lånekort. Representanter för styrelsen säger att de hoppas att bokbeståndet är uppdaterat, att de känner till att elever har med sig egna böcker ibland och att de ibland går till de stora biblioteken, som Stadsbiblioteket. Styrelserepresentanterna säger vid intervju att de inte tror att det finns något digitalt, sökbart system över böckerna i skolan. Enligt styrelsen finns det en biblioteksgrupp bland föräldrarna, men det är rektor och lärarna som ansvarar för biblioteket.

Vid intervju säger representanter för styrelsen att de inte har haft bibliotek som prioritering nu det senaste och inte på ett tag bakåt i tiden heller. Vidare säger

representanterna att de diskuterat biblioteksfrågan med rektorn som sagt att de kan ha ämnesbibliotek i klassrummen. Enligt styrelsens representanter har inte verksamheten lokalmässiga förutsättningar att ha ett bibliotek.

Utredningen visar att eleverna inte har tillgång till ett skolbibliotek som till alla delar uppfyller författningarnas krav om att vara en gemensam ordnad resurs av medier och information som ingår i skolans pedagogiska verksamhet. Skolbiblioteket ska vara beläget så att det praktiskt går att använda i undervisningen. Varken stadsdelsbiblioteket eller Stadsbiblioteket kan därför fylla funktionen av ett skolbibliotek. Inte heller den omständighet att det finns böcker i klassrummen ger eleverna tillgång till en gemensam ordnad resurs av medier och information att nyttja i den pedagogiska verksamheten. Eleverna på Montessoriskolan Casa har därmed inte tillgång till ett bibliotek som fyller funktionen som skolbibliotek.

Arkivering av elevernas slutbetyg

Enligt skollagen ska huvudmannen för en fristående skola där betyg sätts lämna över elevernas slutbetyg till den kommun där skolan är belägen.

I den dokumentation som Skolinspektionen begärt inför tillsynen framgår att huvudmannen tagit del av Regionsarkivets reviderade anvisningar för fristående skolors överlämnade av betygshandlingar. Enligt huvudmannens redogörelse rekommenderas grundskolor att enbart överlämna slutbetygskopior. Vidare framgår att Casa Dei Bambini har valt att avstå från detta och att skolan istället arkiverar betygen själva.

Enligt rektorn uppdagades frågan om arkivering av slutbetygen när Skolinspektionen skulle komma på tillsyn. Rektorn säger vid intervju att kommunen informerat om att det är frivilligt för fristående skolor att skicka in slutbetygen till arkivering.

I intervjuer säger representanter för styrelsen att det är skolans administration som hanterar förvaringen av slutbetyg.

Utredningen visar att huvudmannen Casa Dei Bambini inte överlämnar elevernas slutbetyg till den kommun där skolan är belägen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Stiftelsen Casa Dei Bambini:s verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Huvudmannen föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokumentet. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

Beslut

2015-12-16
11 (13)

Dnr 44 - 2015:4508

På Skolinspektionens vägnar

Frida Eek
Beslutsfattare

Mats Aronsson
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Montessoriskolan Casa

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Montessoriskolan Casa

Montessoriskolan Casa är en fristående grundskola för elever i förskoleklass och årskurserna 1-9. Huvudman för skolan är Stiftelsen Casa Dei Bambini (org nr 852000-4261). Skolan ligger i Göteborgs kommun. Vid Skolinspektionens tillsyn fanns sammanlagt 239 elever fördelade på förskoleklass och årskurserna 1-9. Arbetet leds av en rektor.

Huvudmannen bedriver fritidsverksamhet för elever i förskoleklass och årskurserna 1-5.